

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน
ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนจากการ
ดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

๑. หลักการและเหตุผล

การป้องกันการทุจริต สามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ที่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยป้องกันและควบคุมความเสี่ยงการทุจริตได้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรมีความสำคัญ และเป็นหลักประกันองค์กรในระดับหนึ่งว่าการดำเนินงานขององค์กรจะป้องกันการทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด จะเกิดความเสียหายน้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงมาใช้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อนของกระบวนการทำงานในองค์กร ที่อาจเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริต

ปัจจุบัน สำนักงาน ป.ป.ช. ให้ความสำคัญกับการป้องกันการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะการป้องกันการทุจริตในประเด็นการรับสินบน ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ การจัดซื้อ จัดจ้าง การบริหารงานบุคคล ในการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการหรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานประจำปีพ.ศ. ๒๕๖๘ แต่ละประเด็นต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยประกอบด้วย เหตุการณ์ความเสี่ยง ระดับของความเสี่ยง วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

๒. นิยามที่เกี่ยวข้อง

ทุจริตในภาครัฐ หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติดมิชอบในภาครัฐ

ทุจริตต่อหน้าที่ หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบ สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่

ประพฤติดมิชอบ หมายความว่า การใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

สินบน หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคลเพื่อให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้นไม่กระทำการตามที่ผู้จ่ายเงินสินบนต้องการ

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารจัดการ และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงาน ที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนและผลประโยชน์ทับซ้อน การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการให้หรือรับสินบน และผลประโยชน์ทับซ้อนจึงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารจัดการ และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลด มูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของตนเองมิให้เกิดการให้ หรือรับสินบนรวมทั้งเกิด ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ ส่วนรวมเป็นสำคัญ

๓. กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

มีขั้นตอนหลัก ๕ ขั้นตอน ดังนี้

- ๑) การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต
- ๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- ๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานจะต้องค้นหากระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริตสูง การค้นหาความเสี่ยงการทุจริตอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐาน หรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้า ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้น อยู่แล้วหรือไม่ หลักการที่สำคัญต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงาน ในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่พอบุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนหลังจากที่หน่วยงานตกลงร่วมกันว่าจะนำกระบวนการงานใดมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน หลังจากนั้นให้หน่วยงานนำกระบวนการงานนั้นมาระบุรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนการงานนั้น และทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน โดยการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตให้อธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการงานหรือโครงการที่ทำการประเมินให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร อย่างไร เพื่ออะไร โดยเฉพาะรายละเอียดในส่วนที่เจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปมีพฤติกรรมทุจริตอย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการงานหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงานอาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การกำหนดเกณฑ์สำหรับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาสเกิด (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ
 - ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน
- เกณฑ์การประเมินโอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) (จำนวนครั้ง)

ระดับ	โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

เกณฑ์การประเมินโอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) (ร้อยละ)

ระดับ	โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)
๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป)
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ร้อยละ ๑๐)
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ ๕)
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ ๓)
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

เกณฑ์การประเมินผลกระทบ (Impact) (ด้านการเงิน)

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Likelihood)
๕	ความเสียหายตั้งแต่ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป
๔	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๓	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๒	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑	ความเสียหายระดับต่ำไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

เกณฑ์การประเมินผลกระทบ (Impact) (ด้านอื่นๆ)

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Likelihood)
๕	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม
๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	ไม่เป็นข่าว หรือแทบจะไม่มี

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

หลังจากหน่วยงานระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการแล้ว หลังจากนั้นหน่วยงานต้องให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณา จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕ (ปานกลาง)	๑๐ (สูง)	๑๕ (สูงมาก)	๒๐ (สูงมาก)	๒๕ (สูงมาก)
๔	๔ (ต่ำ)	๘ (ปานกลาง)	๑๒ (สูง)	๑๖ (สูงมาก)	๒๐ (สูงมาก)
๓	๓ (ต่ำ)	๖ (ปานกลาง)	๙ (ปานกลาง)	๑๒ (สูง)	๑๕ (สูงมาก)
๒	๒ (ต่ำ)	๔ (ต่ำ)	๖ (ปานกลาง)	๘ (ปานกลาง)	๑๐ (สูง)
๑	๑ (ต่ำ)	๒ (ต่ำ)	๓ (ต่ำ)	๔ (ต่ำ)	๕ (ปานกลาง)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ต่ำ (สีเขียว)	: ระดับความเสี่ยงยอมรับได้ไม่ต้องมีแผนควบคุมความเสี่ยง
ปานกลาง (สีเหลือง)	: ระดับความเสี่ยงพอยอมรับได้ แต่ต้องทบทวนมาตรการควบคุมที่มีอยู่ และติดตามใกล้ชิด ถ้าไม่เพียงพอต้องทำแผน
สูง (สีส้ม)	: ระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องทำแผนและ Implement ภายใน ๒ เดือน
สูงมาก (สีแดง)	: ระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องทำแผนและ Implement ภายใน ๑ เดือน

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นลำดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าและเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริตเพิ่มเติม โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่ตามวงจร PDCA

๔. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ความเสี่ยง	ประเด็นความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยง
		โอกาสเกิด	ผลกระทบ	
๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ :สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากไม่มีภารกิจในการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘				
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ				
๒.๑ การดำเนินงานโครงการวิจัยไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขการทำข้อตกลง	- การออกระเบียบ กฎหมาย ขอสั่งการที่เอื้อประโยชน์/มีผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับสินบน ในการพิจารณาอนุมัติทุน	๓	๓	๙ (ปานกลาง)
	- บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานมีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่	๒	๒	๔ (ต่ำ)
๒.๒ การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ระบุในโครงการวิจัย	- การออกระเบียบ กฎหมาย ขอสั่งการ ที่เอื้อประโยชน์/มีผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน	๓	๒	๖ (ปานกลาง)
	- บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มีระเบียบกฎหมายรองรับ	๓	๒	๖ (ปานกลาง)
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อ จัดจ้าง โครงการจ้างถอดรหัสพันธุกรรมทั้งจีโนม วงเงิน ๔๘,๓๔๙,๓๐๐ บาท				
๓.๑ การจัดทำขอบเขตงาน (TOR) และการกำหนดคุณสมบัติ	- กำหนดรายละเอียดขอบเขตงานที่ไม่ชัดเจนหรือเกินความจำเป็นที่เอื้อประโยชน์เป็นช่องทางในการรับสินบน	๒	๓	๖ (ปานกลาง)
	- กำหนดคุณสมบัติของผู้รับจ้างหรือลือคสเป็กผู้รับจ้างเกินความจำเป็นหรือใกล้เคียงผู้รับจ้างรายใดรายหนึ่ง	๒	๓	๖ (ปานกลาง)
	- กรณีโครงการที่มีความซับซ้อนสูง ต้องมีการตรวจสอบ คุณสมบัติเบื้องต้น มีการกำหนดเงื่อนไขคุณสมบัติเบื้องต้นไม่ชัดเจน หรือมีการกำหนดเงื่อนไขที่ไม่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง	๒	๒	๔ (ต่ำ)
๓.๒ การจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีพิเศษ	- องค์กรประกอบคณะกรรมการพิจารณาผล ไม่มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจีโนมิกส์ ด้านกฎหมาย และด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง	๒	๒	๔ (ต่ำ)
	- การใช้ดุลยพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้างโดยวิธีพิเศษเพื่อแลกกับการรับสินบน	๒	๓	๖ (ปานกลาง)

ความเสี่ยง	ประเด็นความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยง
		โอกาสเกิด	ผลกระทบ	
๓.๓ การบริหารสัญญา การกำกับ/ควบคุม/การตรวจรับงาน	- คณะกรรมการตรวจรับอาจมีการเอื้อประโยชน์ / รับสินน้ำใจ	๑	๓	๓ (ต่ำ)
	- งานที่ส่งมอบไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในสเป็ค หรือไม่ครบถ้วน หรือล่าช้ากว่ากำหนดแต่มีการตรวจรับและอนุมัติให้จ่ายเงิน	๓	๒	๖ (ปานกลาง)
๔. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล				
๔.๑ การสรรหา/คัดเลือกบุคลากร เข้ามาปฏิบัติงาน	- มีการให้หรือรับสินบน เพื่อแลกกับการบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย พิจารณาเงินเดือน หรือเลื่อนตำแหน่งการมอบหมายงานไม่เป็นธรรมเอาแต่พวกพ้องหรือมีการเรียกรับเงิน	๑	๒	๒ (ต่ำ)

๕. แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ความเสี่ยง	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมและจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ					
การดำเนินงานโครงการวิจัยไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขการทำข้อตกลง	- การออกระเบียบ กฎหมาย ขอสั่งการที่เอื้อประโยชน์/มีผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับสินบน ในการพิจารณาอนุมัติทุน	ปานกลาง	- หน่วยงานนโยบายและแผน คัดกรองการเสนอข้อตกลงจากการประกาศรอบงานวิจัย หัวหน้าโครงการ ๑ คน เสนอได้ ๒ โครงการ - สวรส. มีการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการต่อต้านการทุจริตและไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) - หน่วยตรวจสอบภายใน ลงพื้นที่ตรวจสอบการดำเนินการข้อตกลง - คำสั่งที่ ๘๙/๒๕๖๗ มอบให้รอง ผอ.อนุมัติการขอขยายเวลาข้อตกลงหรือสัญญาสนับสนุนการวิจัย ครั้งที่ ๒ ถือเป็นกระบวนการที่สามารถทำให้ทราบถึงสาเหตุของการขอขยายระยะเวลา	ต.ค.๖๗ - ก.ย.๖๘	สำนักจัดการงานวิจัยและประสานโครงการ/หน่วยงานนโยบายและแผน/หน่วยตรวจสอบภายใน
การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ระบุในโครงการวิจัย	- การออกระเบียบ กฎหมาย ขอสั่งการที่เอื้อประโยชน์/มีผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน	ปานกลาง	- แต่ละแผนงานวิจัยได้มีการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ อาทิเช่น คณะกรรมการบริหาร/กำกับทิศทางของแผนงานฯ, การจัดเวทีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียติดตามและขับเคลื่อนการนำผลงานวิจัยไปใช้	ต.ค.๖๗ - ก.ย.๖๘	สำนักจัดการงานวิจัยและประสานโครงการ

ความเสี่ยง	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมและจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	- บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มีระเบียบกฎหมายรองรับ	ปานกลาง	- มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานจัดระบบการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม โดยมีอำนาจหน้าที่ จัดระบบการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมให้เป็นไปตามกฎหมาย ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม/รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข	ต.ค.๖๗ - ก.ย.๖๘	สำนักจัดการงานวิจัยและประสานโครงการ
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อ จัดจ้าง โครงการจ้างถอดรหัสพันธุกรรมทั้งจีโนม วงเงิน ๔๘,๓๔๙,๓๐๐ บาท					
การจัดทำขอบเขตงาน (TOR) และการกำหนดคุณสมบัติ	- กำหนดรายละเอียดขอบเขตงานที่ไม่ชัดเจนหรือเกินความจำเป็นที่เอื้อประโยชน์เป็นช่องทางในการรับสินบน	ปานกลาง	- จัดตั้งคณะกรรมการกำหนดรายละเอียดขอบเขตงาน (TOR) จัดจ้าง บริการถอดรหัสพันธุกรรมทั้งจีโนม ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแพทย์จีโนมิกส์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านกฎหมาย และการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เพื่อทำหน้าที่จัดทำ TOR ให้มีความชัดเจนตามวัตถุประสงค์โครงการฯ	ก.พ.- มี.ค. ๖๘	หน่วยงาน จีโนมิกส์ฯ/ คทง.กำหนด TOR
	- กำหนดคุณสมบัติของผู้รับจ้างหรือล่อลวงเปิดผู้รับจ้างเกินความจำเป็นหรือใกล้เคียงผู้รับจ้างรายใดรายหนึ่ง	ปานกลาง	ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างฯ ตาม พรบ.จัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๖(๒) และระเบียบ ก.คลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ ข้อ ๗๘	ก.พ.- มี.ค. ๖๘	หน่วยงาน จีโนมิกส์ฯ/ คทง.กำหนด TOR
การจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีพิเศษ	- การใช้ดุลยพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้างโดยวิธีพิเศษเพื่อแลกกับการรับสินบน	ปานกลาง	- ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ตามมาตรา ๕๖(๒) พรบ.จัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๘ เห็นชอบจัดจ้างผู้รับจ้างรายเดิม เป็นผู้รับจ้างบริการถอดรหัสพันธุกรรมทั้งจีโนม (เพิ่มเติม) ในจำนวน ๖,๐๐๐ ตัวอย่าง ในวงเงินราคาต่อหน่วยเท่าเดิม (๙,๑๖๔ บาท) ภายใต้ขอบเขตของสัญญาเดิม	เม.ย.-พ.ค. ๖๘	หน่วยงาน จีโนมิกส์ฯ/ คกก.จัดซื้อจัดจ้าง

ความเสี่ยง	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมและจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การบริหารสัญญา การกำกับ/ควบคุม/การตรวจรับงาน	- งานที่ส่งมอบไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในสเปคหรือไม่ครบถ้วน ค่าต่ำกว่ากำหนดแต่มีการตรวจรับและอนุมัติให้จ่ายเงิน	ปานกลาง	- มีคณะกรรมการตรวจรับฯ ประกอบไปด้วย ผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำหน้าที่พิจารณาและตรวจสอบคุณภาพข้อมูลผลงานนำส่งของผู้รับจ้างตามมาตรฐานที่กำหนดตาม TOR โดยจัดให้มีการประชุมในทุกเดือน - ดำเนินการตรวจรับงานจ้าง ตาม TOR ที่กำหนด ๑) ผลงานที่ได้รับมีคุณภาพไม่เป็นไปตาม TOR : ผู้รับจ้างจะต้องดำเนินการแก้ไขโดยการถอดรหัสพันธุกรรมใหม่ ๒) ผู้รับจ้างจะต้องดำเนินการถอดรหัสพันธุกรรมภายในระยะเวลา ๑๕ วันตามเงื่อนไข กรณีดำเนินการล่าช้า/เกินกว่า ๑๕ วัน : ผู้รับจ้างจะต้องเสียค่าปรับตามที่กำหนด ๓) การตรวจรับและอนุมัติจ่ายเงิน : จะดำเนินการเบิกจ่ายเฉพาะตัวอย่างที่มีคุณภาพครบถ้วน และกรรมการตรวจรับได้มีมติตรวจรับแล้วเท่านั้น	มิ.ย.๖๘ – พ.ค.๖๙	หน่วยงาน จีโนมิกส์/ คกก.ตรวจรับ
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล					
การสรรหา/คัดเลือกบุคลากร เข้ามาปฏิบัติงาน	- มีการให้หรือรับสินบน เพื่อแลกกับการบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย พิจารณาเงินเดือน หรือเลื่อนตำแหน่งการมอบหมายงานไม่เป็นธรรมเอาแต่พวกพ้องหรือมีการเรียกรับเงิน	ต่ำ	๑. มีการออกประกาศเพื่อแจ้งความเคลื่อนไหวในทุกๆ กระบวนการสรรหา/คัดเลือก : ได้แก่ การประกาศรับสมัคร ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสอบคัดเลือก ประกาศรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือก เป็นต้น ต่อสาธารณชน ๒. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือก : ไม่น้อยกว่า ๓ คน เพื่อพิจารณาผู้สมัครที่เหมาะสม ๓. มีกระบวนการสอบคัดเลือกที่มีประสิทธิภาพ : สอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์	ต.ค.๖๗ – ก.ย.๖๘	หน่วยงาน ทรัพยากร มนุษย์